

IN MEMORIAM

ЗЛАТИБОР СТОЈАНОВИЋ (1949–2015)

Златибор Стојановић је био угоднишњи руководиолац грађевинске оперативе са којом је успешно реализовао бројне грађевинско-конзерваторске и рестаураторске послове на споменицима културе на територији града Београда.

Златибор Стојановић је рођен у Београду, где је завршио средњу архитектонско-грађевинску школу 1967. године и уписао Архитектонски факултет, на којем је провео четири године. За време студија, градитељску праксу започео је поред свог оца Драгише, успешног грађевинског предузетника који је у то време изводио радове на санацији реконструкцији и ревитализацији споменика културе, старе варошке куће – Манакове куће.

После трагичне очеве смрти, преузео је његове послове и све их је успешно окончао. Највећи од тих послова били су завршни радови у комплексу војног аеродрома у Бихаћу. У Завод за заштиту споменика дошао је 1973. године да са својом радном групом заврши хитне конзерваторско-рестаураторске послове на бедемима Београдске тврђаве. Успешно завршени радови препоручили су га за пријем у службу заштите. Од 1974. године руководио је готово свим конзерваторско-рестаураторским радовима на бројним споменицима на подручју града. Набројаћемо само значајније објекте с којима се служба заштите с правом поноси:

Конак кнеза Милоша у Топчидеру, на којем су изведени обимне санације међуспратне и кровне конструкције, те конзерваторско-рестаураторски радови у ентеријеру и на фасадама.

Конак кнегиње Љубице, на којем су изведени специјални радови санације зидова међуспратних конструкција, подрумских сводова; као и обнова (реконструкција) амама и рестаурација фасада.

Београдска тврђава на којој руководи свим радовима на санацији и конзервацији бедема, капија и мостова Београдске тврђаве.

Зграда некадашњег хотела „Српска круна“ на којој руководи целокупним пословима адаптације, санације, реконструкције и преуређења за Библиотеку града. Поред наведених споменика културе санирао је зграду Турске страже за потребе Природњачког музеја на ревелину Београдске тврђаве. Водио је радове на санацији темеља и конзервацији камених блокова на стубу споменика *Победник*. Успешно је водио радове на улазној капији, кули и бедемским степеницама Малог града на Смедеревској тврђави. Изводио је обимне радове адаптације зграде Завода за заштиту поменика културе града који су обухватили ископавање сутеренских и подрумских просторија испод целог објекта за смештај архиве, планотеке и фототеке. Таван зграде адаптирао је у поткровље за смештај архитектонског ателеа. Сав овај посао изведен је без ометања рада Завода.

Санирао је и зграде Вуковог и Доситејевог и Позоришног музеја.

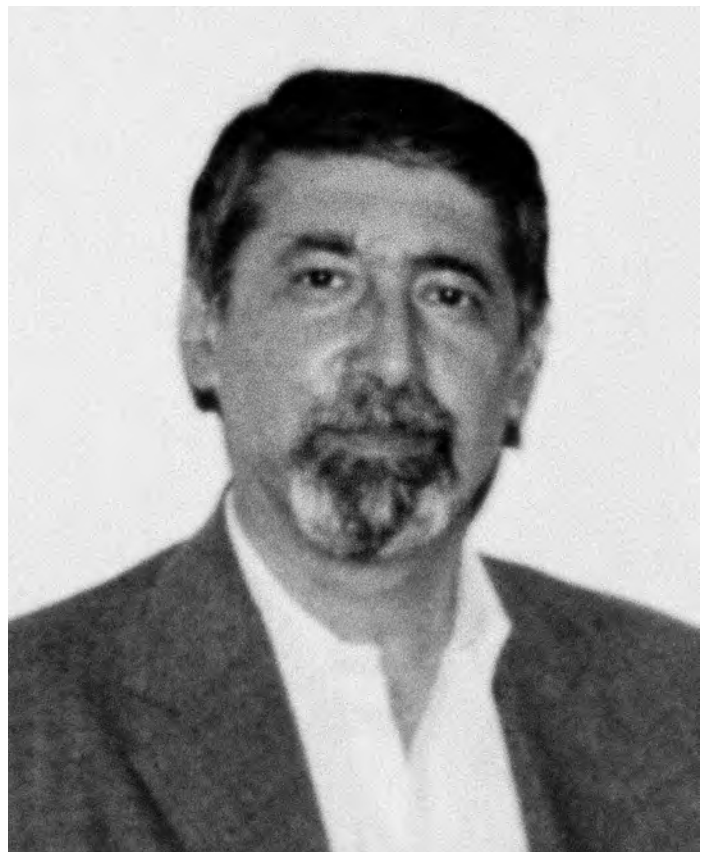
С мајсторима фасадерима извео је рестаурацију фасада на зградама: Очне клинике (Прва варошка болница), зграде у Савској 9 (некадашњи „Петроград“), зграде „Народне радиности“ у Ресавској улици, куће архитеката браће Крстић, као и биоскопа „Звезда“.

Рестаурирао је и конзервирао Споменик кнезу Михаилу заменом оштећене мермерне облоге постамента. Извео је радове на постављању Споменика Карађорђу на платоу испред Храма светог Саве, рестаурирао је оштећени Споменик Арчибалду Рајсу и руководио интервенцијама на многим другим јавним споменицима у граду.

Теразијску чесму преместио је из Топчидера на првобитну локацију и обнавља као градску фонтану.

Сви ови послови представљају Златибора Стојановића као врсног руководиоца и организатора конзерваторских радова и познаваоца нових и старих технологија грађења. Поред наведених, успешно је изводио и радове на цркви средњовековног манастира Павловац, где су изнова зидани сводови, тамбур, певнице и калота цркве. Успех Златиборов и грађевинске оперативе Завода свакако је и спасавање објекта народног градитељства, премештањем на нову локацију, где им је обезбеђено очување и презентација какву ови споменици заслужују. Матића кућа у Вранићу пренета је у црквену порту и изложена као етнографски објекат с почетка XIX века уз цркву брвнару и цркву у српско-византијском стилу из 1885. године, што их обједињује у јединствен комплекс профаног и сакралних објекта из XIX века. Задружна кућа фамилије Ранковић у Дражевцу пренета је у школско двориште, где је добила нову, едукативну функцију у оквиру школе.

Своје велико градитељско искуство показао је на најбољи могући начин у књизи – каталогу за грађење санацију, адаптацију, рестаурацију и конзервацију

објекта под називом *Предмер и изградња радова*, штампаној у *Службеном гласнику* 2004. године.

Књига од 800 страна заиста је вредан примерак систематски сређених описа грађевинско-занатских и конзерваторских радова, који су разврстани у 31 поглавље. Ова књига је незаобилазан приручник за сваког пројектанта и извођача радова, а нарочито за оне који се баве заштитом градитељског наслеђа.

Златибор Стојановић је за свој дугогодишњи успешан рад добио награду Друштва конзерватора Србије 2005 године као и многе похвале и признања инвеститора, друштвених организација и институција.

Као човек и стручњак остаће упамћен и по својим карактерним особинама, смирености, марљивости, тачности, стручности и посвећености послу. Својим колегама и сарадницима увек је прилазио са уважавањем и тактом сигурног стручњака. Свима нама његовим колегама остаће у трајном сећању, а његов рад у Заводу за заштиту споменика културе града Београда на репрезентативан начин је забележен квалитетним пословима на споменицима које је спасавао и успешно ревитализовао.

Зоран С. Јаковљевић,
архитекта
Београд
mami.grocka@gmail.com